

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

id. SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

Hidmegnyitás.

A harcászati szempontokból szükségessé vált csongrád-szentesi vashid kiépítését már régebben elhatározta a kormány, de a fedezeti összeg hiánya miatt csak az 1901. évi október havában vette kezdetét az előállási munkát.

Mi nem kutatjuk, hogy mely indító okok játszottak közre a hid kiépítésénél, csak azt tekintjük, mit a hid kiépítésével a Tisza folyó által ketté osztott vármegyénk közlekedése nyert. Hogy pedig a hid kiépítésével vármegyénk sokat nyert, az elvitázhatlan. Különösen közgazdasági szempontok tekintetében sokat nyertünk azzal az alkotással, mi a két szomszédos nagy város Csongrád és Szentes között biztos közlekedési utat nyújt: Összekötve a Tisza jobb és balpartját.

Az új forgalmi építmény f. hó 3-án lett átadva a forgalomnak, mely ünnepélyes aktusnál a kereskedelmiügyi minisztert Szánthó Albert miniszteri osztálytanácsos képviselte. Ez alkalommal még több magas állású vendége is volt városunknak, kiknek tiszteletére f. hó 2-án a „Magyar Király“ szállóban bankett volt.

A hidátadás, daczára a kellemetlen, esős időnek, szépen folyt le. Mintegy száz kocsival vonultak ki az ünnepély színhelyére az érdeklődők s voltak számosan, kik a rossz időben gyalog tették meg a körülbelül egyórai utat.

Az ünnepély fénypontját a be-szentelési aktus képezte, mit főt. Porubszky József plébánosunk végzett fényes segédlettel. Ezután dr. Cicataricis Lajos alispán a vármegye nevében köszönetet mondott a kormánynak a hozott áldozatért, mire szép szavakban válaszolt Szánthó Albert miniszteri osztálytanácsos.

A Tisza-hid átadása ezzel lezajlott s az új közlekedési mű készen áll, hogy a forgalmi nehézségeket elhárítsa.

Nem tartjuk érdektelennek ez alkalommal az új hid ismertetését az alábbiakban közölni.

A hozzájáró ut Csongrádból indul ki, átmetszi a holt-Tisza egyik ágát, onnan a tiszai átvágáson vezet át az új hid segítségével és a Tisza-Maros-Körös közti társulat védtöltése mentesített oldalán haladva a Szentes felé vezető Széchenyi-műutba ágazik be.

Az új hid 9 nyílással bir, melyek

közül az átvágás felettinek van legnagyobb — 120 méteres — fesztávolsága. Ehhez csatlakozik jobbról-balról egy-egy 66 méter nyílású sarlóalakú tartó, melyekhez 6 párhuzamos övü, egyszeres rácsos tartó 42-42 méteres nyílással sorakozik. A hid használható pályaszélessége 6.50 méter, lejtési viszonyai pedig akként vannak berendezve, hogy — ha majd a környéken helyiérdekű vasut létesül — a vonatok is átkelhessenek a hidon.

Mivel az ártér, főleg a szentesi parton, igen széles, ezért nagyon — kb. 14 méter — magas töltések váltak szükségessé, melyeknek az árvíz és hullámverések elleni biztosítása tetemes munkába és költségbe került. A hid építési öszköltsége két és fél millió koronát tett ki; maga az alépitmény 600,000 koronába került.

A hidoszlopok alapozása pneumatikus uton történt. Az ehhez szolgáló kisebb caissonok betonból, míg a nagyobbak vasból valók voltak.

Az egész hid teljesen magyar alkotás. Az alépitményi munkálatot Zsigmond Béla mérnök, a vasszerkezetet a Schlick-gyár, Resiczai-vasgyár, a Budapesti Szivattyu és gépgyár és a Danubeüs-gyár készítették, míg a föld-

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRCZÁJA.

Hópelyhek.

I.

Hull, hull, a hó, mint ősszel a sirra
Hull a rózsá fonnyadozó szirma.
Fehér virág, tél fehér virága,
Borul a föld óriás sirjára;
S hóvirágból szőtt szemfödél alatt
Boldogan vár föltámadást, tavaszt!

* * *

Hulló virág, feledés virága,
Borulj, borulj — bánatom sirjára!
Tán a lelkem sötét lepled alatt
Álmodik még egy mosolygó tavaszt ...!

II.

Erdő, mező elhullatta ékét:
Csak a fenyő koszorúja ép még. —
Csak ez áll a hó alatt is zölden.
Többi: avar — s enyész lenn a földben.
Legyen a fő hóval, zuzzal fedve:
Zöld a remény örök lombu fenyve.

III.

Oly nesztelen, oly szomorú a berek;
Árnyán madarak dalla nem csicsereg:
Nem játszik a lombon esti fuvallat,
Nem lüktet az élet, a nvár zaja hallgat.

Oly néma, borús a magány idebent,
Lelkem komoran ki a tájra mereng.
Mily pusztá, sivár — letarolva, kihálva:
— De van legalább, vagyon enyhe nyugalma.

Kasza József.

A mai fiatal angol leányok.

— Közli: Blak Flower. —

A Pall Mall Magasin hasábjain. John Olivyer Hobbes tollából e tárgyról igen figyelemre méltó cikk jelent meg, melynek gondolat menetét érdemesnek véljük szives olvasóinkkal megismertetni.

Viktória királynő uralkodása első felében az összes angol fiatal leányok teljesen egyformák voltak. Anyjuk szigorú felügyelete alá helyezve zsenge koruktól fogva arra lettek szoktatva, hogy a legtartózkodóbb magaviseletet tanúsítsák, mint a mely a világban első feltétel a siker elérésére és a legtöbbit érő erény albion leányára nézve, ha férjhez akar menni. Ha néha a családi élet bizalmas körében a harag vagy rossz kedv kitörése elragadta őket, elég volt édes anyjuk egy feddő tekintete és ezen megjegyzése: »Leányom, te soha se fogsz férjhez menni,« — hogy kis lányát a rendes kerék vágásba terelje és szelid angyallá változtassa. Az asz-

szony jelölt egyszerű öltözéke által tünt ki, magatartása kifogástalan volt és soha sem engedett meg magának sem egy szót, sem egy taglejtést, mely ne lett volna tökéletesen banális. Mikor érzelmeinek tudtán kívül tanujelét adta, azt is oly diszkrétül cselekedte, hogy még a fő érdekelt maga sem vette észre.

Abban a korban ez volt minden fiatal leány jelszava: »A ki nem tud szinlelni az nem megy férjhez!« A férfiak pedig zúgolódás nélkül belenyugodtak abba a meggyőződésbe, hogy a házasság az összes hárard játékok közt a legveszedelmesebb, mert a fiatal asszony rendesen szerencsétlen férjén bosszulta meg ezt a sok türelést, melynek leánykorában anyja részéről ki volt téve.

A nagy átalakulás, mely a XIX-ik század utolsó éveiben a fiatal leányokat emancipálta, első tekintetre óriási jótéteménynek volt vehető. Azt lehetett volna hinni, hogy ha minden leány összes fegyvereivel léphet sikra az életért való harcban, az esetben több igazság lesz a férjhez menetel esélyeiben.

Az előbbeni könyörtelen törvény, mely teljes tartózkodást parancsolt a leányoknak, óriási fölényt biztosított a külső előnyök részére, minő a szépség, vagy a gazdagság. Az értelmességgel egyik sem segíthetett magán, miután azt nem állott jogában kimutatni.

Az angol társaság erkölcsében beállott

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozók-

nál influenza után ajánltaiik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor-ért kapható. — Figyeljük, hogy minden üveg alaúti czéggel legyen elítáva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

munkák, hozzájáró utak, feljárók stb. a kereskedelemügyi miniszterium saját házi kezelésében készültek, valamint hogy a tervezést is ezen minisztérium Dunahidépítési szakosztálya végezte.

— A Csongrád-Szentes-Orosházi vasút építés ügyében november 28-án délután értekezlet volt a szentesi polgármester hivatalos helyiségében. Az értekezlet egyhangulag elfogadta a tanács és a vasut-ügyi bizottságnak e tárgyban benyújtott javaslatát. A javaslat pedig akképp szól, miszerint adjon Szentes város e vasut kiépítéséhez az engedélyesek kívánságához képest 200.000 koronát. A város ellenében 100 ezer koronáért törzsrészcsemet, 100 ezer koronáért pedig elsőbbségi kötvényt kapna. A javaslat kiköti, hogy Szentes város legalább két taggal legyen képviselve a megalakítandó vasuti részvénytársaságban; továbbá hogy a vasut 1905. évi május 25-iki napjáig a forgalomnak át legyen adva, hogy a Szentes-kunszentmártoni vasutat hajlandók mostani jövedelmezőségének megfelelő tökéért a várostól megvásárolni, az értekezlet azt ajánlja, hogy Szentes város csak a tervbe vett vasut kiépítését követő egy éven belül bocsájtkozzék ez iránt tárgyalásba a vasutépítővel.

Az iparossegédek legényegyletéről.

Irtá és fölvasta.: Porupszky József p. kamarás plébános nov. 28-án a Dalos-kör hangversenyén.)

Sötét éjszaka után a hajnal mily holdog érzettel üdvözljük! Aranysugarai mintha megdelejeznék a szorongó szívet; az új fény mely ránk felderül, hatalmas erővel emeli keblünket s az éjjelt elfeledjük.

Alvóféiben levő társadalmi életünknek pirkadó hajnalát a csongrádi Dalos-kört lelkem lelkéből üdvözlöm.

A társadalom szociális korát éljük. Új századunk hatalmas lépésekkel halad a társulás terén. Aktív erővel egyszerre megoldja a múlt problémáit. Mintha új erő lüktetne az ereiben. Az ipart és művészetet hatalmas esz-

ezen mélyeséges változás még több előnyt látszott nyújtani a nőszülő ifjak részére, mert alkalmuk lévén megismerni a leányok valódi jellemét és természetét, nem fogják találmra választani élettársukat, hanem azt veszik nőül, a ki nekik legjobban megfelel.

A gyakorlat azt bizonyítja, hogy ezen változástól a várt eredmény elmaradt, mert a leányok tartózkodó, szerény viselkedésük elhagyásával legszebb ékességüktől fosztották meg magukat és őszinte viselkedésükkel jellemhibáikat szembeötlőbbé tették, miáltal mindig több és több ifju veszt el a házasság iránti kedvét és szivesebben marad agglégény.

A kiállhatatlan kis missek gazdag tartalata melyet Johan Olivyer Hobbes a Pall Mall Magasin hasábjain közszemlére állít, megérthetővé teszi előttünk azon tünetet, hogy a házasság intézménye az angoloknál határozottan dekintában van, hogy czéli bátorság hivei mindig jobban szaporodnak. Félős, hogy ez a baj nehogy másokra is elharapódzék.

Vannak ifju lányok: mondja az írő. — kik beteges vágyat éreznek az iránt, hogy folyton tömjénezve legyenek, kik gorbomba sértésnek veszik, ha a férfiak más hölgyre is tekintenek.

(Folyt. köv.)

mék, a lángész megvalósult gondolatai a tökéletesedés magas fokára emeltek.

Ha részt akarunk venni az emberiség tökéletesítésében, társulnunk, szövetségünkre kell, s ha csak egy parányit is építünk embertársaink boldogítási épületén, sokat tettünk.

Engedjék meg m. t. hölgyeim és uraim, hogy ma társadalmunk egy nemes és figyelemre méltó osztályán pihenjenek meg lelkiszemeink: az iparososztályon s különösen felhívjam b. figyelmüket az iparosifjak egyletének, a legényegyletnek mivoltára.

Iparos segéd! Tudjuk kiről van szó. Egy ifjuról, ki az inas évek nehéz szigorától felszabadulva kilép a világba, megtanult munkájával akarja megkeresni kenyerét. Szíve mily hevesen dobog, midőn először lép ki az utcára mint felszabadult legény; majdnem megremeg örömeiben, midőn első keresményének összeget kezébe szorongatja. Kedves ifju! Ki lesz vezetőd a világ zajában? Ki vagy téve ott az ezerszeres csábításnak, melyek oly könnyen kitépik szivedből azon oktatások csiráit, melyeket vagy a szülői házban, mint a jó mesterek körében nyertél. Mi lesz veled, ha mindazon jót és erkölcsi szépet elfeledteti veled a világ csábzava? Ki lesz oktatód, gyámolító, tanácsadó? Hol találsz fájó szivedre balzsamot, árva lelkednek atyai szeretetet, s az álnok és önző emberek között hol találsz testvért és barátot, ki veled megosztja a but és örömet? Hol fog valódi boldogságot önteni lelkedbe a vallás szent szava, hol tanuló megigazán szeretni az édes hazát, hol fogod kiművelni lelkedet? Mind ezt fel találod a kath. legényegyletben.

1849-ben Kolping Adolf kölni plébános, az iparosok ezen nemesszívű apostola, megalkotta az első legényegyletet a nőtlen iparossegédek részére. Ő tapasztalásból ismerte a műhelyekben uralkodó szomorú lelkiállapotokat. A céhrendszerből, az összetartás ezen erős várából, nem maradt meg más, mint a külsőség, az elhanyagolt legényszállók, a hol sokan megmetyézték lelküket. Kolping a kivessett céhrendszer helyébe vallásos alapon nyugvó egyletet akart létrehozni, új körbe fűzni a fiatal iparos erőket, pótolni a családi otthont. E feladat megoldásában gyökerezik a legényegylet létjogosultságának és életképességének kérdése. Ha tud adni az iparos ifjúságnak meleg családi otthonhoz hasonló gyülekezési helyet és valamiképp a céhrendszerhez hasonlóan pártfogolja és támogatja tagjait, akkor elérte célját.

Hiszen a műhelyek és gyárak légköre most sokkal vészthözőbb, min az ötvenes években. A mai iparos ifju atyja is már e mérges légkörben nevelkedett. Mily szüksége van tehát az iparos ifjunak a családi fészék melegére. Az egyletben az elnök, ki csak pap lehet, mint édes atya szerepel. Neki szeretni kell az egylet tagjait, azoknak pedig tisztelniük kell őt. Hozzá gyermeki bizalommal jöhetnek, benne kell a tagoknak az evangéliumi szeretet hordozóját látni.

Beléphet az egyletbe más vallású is, mert az egylet senkinek vallását nem sérti. A tagok testvérek egymás között. Van otthonuk, egyesületi ház, mely esténként és mindig az édes szeretet nevében fogadja őket. És mit nyújt nekik e családi otthon? Mindekelőtt azt, a mire a farsztó s nemcsak testet, de lelket is lenyűgöző munka után a fiatalerőnek momentán legnagyobb szüksége van: lelki és testi szórakozást. Ez az első segély, melyet az egylet ezen jelszava is kifejez: vallás és vidámság. Szokatlanunk tünik fel, hogy e két heterogén elemet: vallás és vidámság összefoglalom. Okvetlenül fel kell üdíteni a lelket és szórakoztatni az elernyedte idegeket; de ha nincs ott a vallás ereje, mely a szórakozni vágyó fiatal lelket és a tüzes érteket megzabolazza és nemesen irányítsa, akkor a szórakozás lelket ölö, erkölcstelen és aljas lesz.

Miután a családi otthonba az elnök mintegy beopta az ifju szivekbe a vallást, az egylet egyuttal komoly előkészítő iskola az életre. Vannak benne szakoktatások, melyeket egyes tanférfiak szivességéből tartanak, nem iskolai rendszerben, hanem mintegy társalogva. Előjön helyesírás, fogalmazás, okiratok kiállítása, történelem, szavalat, nyilvános fellépés stb. Ezek mind oly dolgok, melyekre a tagoknak égető szükségük van. Rendeznek továbbá zártkörű táncvigalmakat, színelőadásokat, ünnepélyeket, kirándulásokat, szakmunka kiállításokat. Itt talál az elhagyott iparossegéd derék barátokra és kellemes otthonra. Itt hangzik mindig újra és újra a legénynek fülébe, hogy legyen elégedett és szokja meg a takarékoságot, őrizkedjék a korai ismeretségektől, legyen erkölcsös és törekedjék hivatásához méltó lenni, hogy valaha majdan jellemes és becsületes mester váljék belőle, hogy olyan mester legyen, mint voltak a régiek, midőn az iparos osztálynak erkölcsi alapja nem volt megtámadva. Szolid és hivatásukban tapintatos iparosok ma is keresettek.

Csak megemlítem, hogy Kolping ezen egylet Kölnből kiindulva csakhamar Münchenben, Drezdában, Freiburgban, Breslauban, Berlinben, Bécsben, Insbruckban és legutóbb édes magyar hazánkba is, a hol Budapest központja van, Körülbelül 30 helyen sok számottevő városban nyert szilárd talajt. Ma ezen egyesület elterjedt az egész világon és van 1018. egylet 110.000 (százlizezer) taggal és 277 tulajdon egyesületi házzal. A külföldön vagy az országban utazó ifju, ha igazolta tagságát, mindenütt otthonra talál.

M. t. Hölgyeim és Uraim! Mindezekből láthatjuk azt, hogy a kath. legényegylet egyházi és polgári intézet s mint ilyen a vallásos erkölcsösséget és a polgárokat, a hazafiakat ékesítő erényeket van hivatva ápolni. Az ide belépő iparos ifju a vallást megszereti és gyakorolja, megtanulja az erkölcsöt az életküzdélmei között is megőrizni, a hazaszeretetet ápolni, a becsületeséget, szorgalmat, pontosságot, józan-

ságot, békeszeretetet és illemtudást megszokni.

Boldog az ifju, kit a legényegylet, e jó anya, szivére ölelhet, ezerszer boldog, ki már élete legszebb szakában, a ragyogó ifjkorban a vallás és erény, a munka és szorgalom, a vidámság és tréfa, a szeretet és egység e szentelt csarnokába lép.

Valódi jócselekedet tehát a kedves iparos ifjakkal menhelyet nyitni, menhelyet, melyben megőrizhetik ifjúságuk életvidor ártatlanságát, gyakorolhatják vallásos kötelességeiket; menhelyet mely rájuk nézve a szükséges utónevelés és utóoktatás teplotmává lesz.

Csongrádon még nincs ilyen egyesület. Én erősen hiszem, hogy iparos-ifjaink készek lesznek sorakozni ezen egyesületbe, ha alkalmat adunk nekik, ha pártfogoljuk az eszmét, ha csekély áldozattal segítyt adunk a kezdet nehézségeinek leküzdésére, ha pártolótagokul belépünk a felhívásra.

Minden közreműködő jótékonyaságot gyakorló sziv „hat, alkot, gyarapít s a haza fényre derül“.

UJDONSÁGOK.

— **Közgyűlés.** A „Csongrádi műkedvelő és daloskör“ a múlt vasárnap tartott közgyűlésén tisztviselői karát a következőkből alakította meg: elnök: Sövényházy Antal igazgató: Dr. Hollósy István, jegyző: Rásonyi Papp Gedeon, pénztárnok: Kacziba István, ellenőr: Hubert János, könyvtárnokok: Justin Mihály, ifj. Pintér Imre, gazdák: Cyóry Ferencz, Komáromi Imre, szólam vezetők: Testy Tihamér, Bubenik Antal, id. Mészáros Imre, Dudás Ferencz, választmányi tagok: Szakál Mátyás, Galambos Ferencz, Kürthy István, Oláh Lajos, Kiss Imre, Goda Gyula, Dr. Moléc Lajos, Rásonyi Papp Pál, Rásonyi Papp Miklós, Boda Márton, ifj. Szilber János, Gyánti János. A választás véglegesítése az alapszabályok belügyminiszteri jóváhagyása után lesz.

— **Kántorválasztás Szentesen.** Megemlékeztünk már lapunkban arról a nagy küzdelemtől, melyet szentesen a megüresedett róm. kath. kántori állásért 21 pályázó folytatótt. A verseny vége az lett, hogy a következő számba vehető pályázók: Mezey István, Krajcsovicz József és Khirer József állottak egymással szembe, kik közül Khirer József dorosmai kántor óriási többséggel választatott meg. Üdvözljük a szentesi szomszédainkat a helyes választásért, mivel Khirerben nemcsak jó kántort, kitűnő zongoristát kapnak, de Szentés társadalma is gazdagabb lett egy intelligens férfival.

— **Országos városunk** a mai napon a jószágvásárral vette kezdetét, mely daczára a kedvezőtlen időjárásnak szép forgalmának mondható s különösen a javított sertések magas áron cseréltek gazdát. Az ugynevezett aprólékos, kirakodó gyalogvásár holnap, vasárnap tartatik meg, mely kívánatos, hogy iparosainknak nagy forgalmat hozzon.

— **Hangverseny.** Sikertelt hangversenyt rendezett a múlt hó 28-án a helybeli „Műkedvelő és daloskör“ a kaszinó nagytermében az építendő nyári szinkör javára. A hangverseny lefolyásáról tudósítunk a következőket közli: Pontban 8 órakor a dalkör lépett Dr. Hollósy István igazgató vezetésével a pódiumra s zene kíséret mellett nagy hatással énekelte a hymnust, amelyet a hazafias közönségnek minden tagja állva hallgatott végig. Ezután Sövényházy Antal elnök mondott emelkedett hangú prólódot s fényesen sikerült beszédében kifejtette az egyesület célját és működési irányát. Utána Mészáros Annuska k. a. remek czimbalom játéka mulattatta a közönséget szép játékaival fényes sikert aratva. Általános figyelem és élénk éljenzés közepette lépett ezután fel városunk köztisztviselőiben álló plébánosa Porubszky József

pápai kamarás, aki mint mindenütt, itt is a szeretetről, az összetartásról s az iparos osztály és főleg az iparos segédek helyzetéről tartott remek felolvasást, beszéde alatt feszült figyelem, végül pedig szünni nem akaró éljenzést okozott a közönség. A műsor 4-ik pontja Kökényesdi Pap Margit k. a. vigszavala volt, aki szép tehetségének, a szavalt terén szerzett óriási gyakorlatának gyönyörű mozdulatai és gestusainak oly fényes bizonyosságát adta, hogy a hálás közönség kétszer is pódiumra tapsolta a vendég urleányt. Feszült figyelem között jelent meg az emelvényen Haubner Károly zeneszerző és énektanár s amint saját szerzeményű dalai-ból néhányat elénekelve vissza vonult, olyan freneticus tapsvihar tört ki a közönség sorában hogy a művész még két sorozattal volt kénytelen mulattatni közönségünket. Remek hangja, gyönyörű dalai annyira elbájolták a hallgatóságot, hogy szinte követelve kérte a művész tanárt, hogy városunkban mielőbb megjelenve gyakrabban is szerezzon nekünk ilyen felejthetetlen kedves pillanatokot. A művészi éneket dr. Hollósy István kísérte zongorán. A tapsvihar lecsendesülte után Kovács Henrik szavalt el Harsányi Kálmán »Tárogató«-ját nagyhatással, fényes sikerrel. Most ismét egy kedves vendég Kökényesdi Pap Zetka k. a. lépett fel dr. Hollósy István zongora kísérelés mellett óriási hatással szavalt el a »Vén cigány« című melodramát. Az a remek hangsúlyozás, gyönyörű hanghordozás amely az egész darabon át kifejezésre jutott, de főleg az a hazafias érzés amely a szép kisasszony egész valójáról lesugárzott mikor a »Kossuth azt izente« riadóhoz jutott, valóságos extatisba hozta a közönséget. Szünni nem akaró óriási tapsvihar közt három izben kívánta a közönség a szép kisasszonyt viszont látni. E nagyhatású szavalt után Rásonyi Papp Miklós Georgos Lovin »Szeretem a nőket« című vig monológját, majd egy imitációt szavalt el hatást kelte. Ezután a dalárda magyar dalegyveleget énekelte és ezzel a sikerült hangverseny véget ért. Hangverseny után táncz lett volna, ha a fiatalembereknek lett volna kedvük tánczolni.

— **Ki köteles viselni az állatorvosi megfigyelés kötelességeit?** A törvényben és szabályrendeletben nem jártas felekkel egyes helyeken megtörtént az, hogy az állatorvosi megfigyelés kötelességeinek megfizetésére köteleztettek, jóllehet ez nem a magánfél érdekében, hanem közérdekből történt. Ezen méltánytalan eljárást lesz hivatva megszüntetni a közigazgatási bíróságnak azon elvi határozata, melyben kimondja, hogy ha a sertésnek állatorvosi megfigyelése a sertésvesz terjedésének megakadályozása végett, tehát közérdekből és nem a magánfél érdekében történik, az állatorvosi megfigyelés költségeinek viselésére a magánfél az 1900. évi XVII. t. cz. 6. szakasza alapján nem kötelezhető.

— **A 13-ik miniszterelnök.** 1. Gróf Bathiány Lajos, 2. Gróf Andrássy Gyula, 3. Gróf Lónyay Menyhért, 4. Szilágyi József, 5. Bittó István, 6. Bárd Wenkheim Béla, 7. Tisza Kálmán, 8. Gróf Szapáry Gyula, 9. Dr. Wekerle Sándor, 10. Bárd Bánffy Dezső, 11. Széll Kálmán, 12. Gróf Khuen Héderváry Károly, 13. Gróf Tisza István.

— **Nyilvános elszámolás.** A „Csongrádi műkedvelő és daloskör“ által november hó 28-én rendezett hangverseny jövedelme: elárusított jegyekért 291 korona 40 fillér. felülfizetésekéből 39 korona, összesen 330 kor. 40 fillér. A kiutalt kiadás 223 kor. 63 fillér — **Felülfizettek:** Cs. Forgó József ur 12 korona; Dr. Boér Antal, Porubszky József urak 4—4 korona; Lipcsey Janka, Lipcsey Mária, Mernyó Istvánné urnők, Bozó Mihály, Dr. Dékány Béla, Ujhelyi Nándor, Nyíri Gyula urak 2—2 korona; Cseuz Imre, Fehér János, Mészáros Henrik, Boér Sándor, Gyánti István urak 1—1 korona. — Fogadják nevezettek kegyes adományaikért az egyesület hálás köszönetét. Az elnökség.

— **T. Olvasóinknak ajánljuk,** hogy gyermek-, sportoktató- és társasjátékokról, ping-pong, csillogó karácsonyfadíszekről, szoba torna eszközök és Mhitey izomerősítőkről, téli sportcikkekről, korcsolyákról, vadász-

kellékekről; ezélszerű háztartási és gazdasági ajándék tárgyakról, husvágó-, reszelő-, köpülő-, fagyalt-, stb. gépekről; kések borotvák, hajnyíró gépekről; író-, dohányzó-, ebédlő-, szalón-, és tea-asztalra való ezélszerű dísz tárgyakról; új irányu bronz- és bőraru ajándéktárgyakról, tréfás tárgyakról, ujdonságokról megjelent új nagy árjegyzéket *Kertész Tódortól* Budapest, Kristóf-tér, már most hozzassák meg, nehogy rendeléseik elintézése a későbbi rendkívüli munka következtében késedelmet szenvedjen.

— **Merénylét a tárgyaló terembe.** Kistelekről írják lapunknak: *Deutsch Mihály* és *Ausländer Béla* kisteleki lakosokat tegnap délutánra megidézték a kisteleki pénzügyőri laktanyába jövedéki kihágás miatt. Javában folyt a tárgyalás *Stole Nándor* pénzügyőri főbiztos előtt, amikor *Deutsch* hatlövétű revolvert kapott elő és ezt kiállította: — *Meghalsz most, te kutya!* Ezzel elsütötte a fegyvert, *Ausländer*nek az oldalát horzsolta s kissé meg is sértette. A merénylő még egyszer rá akart lönni, de lefogták és átadták a csendőrségnek.

— **Szájpadlás nélküli műfogak** feleslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell nem is lehet. Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni. 10 évi jótállás. *Barna J.* egyedüli specialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében, Budapest, Kerepesi-ut 26. szám. Vidékiek megvárhatják.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hashajtóvizet tartós hashajtó hatása és említesre méltó kellemes ízével fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszer** a legújabb találmányu, amely visszaadja az elvesztett erőt. Mindenki aki érte ir, próbacsomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszer, a mely már ezeket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elvetett férfi erőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszer felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a házi orvossággal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán nembeli betegségben, eme gyöngöses vagy pedig chornikus betegségben szenvednek odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, a melyeknek az erősödése szükségeltetik és csodálatos eredménnyel gyógyítja a már éveken át tartó betegségeket. Öregek és fiatalok a *Stadte Medical* intézetnek alulírt czímen írhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezeltetés végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szált litmány meggyőződött arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivételt nem tesz, bárhonnan írhat magyarul az orvosságért, mitóktartás mellett postafordultával egy gyógyszer szállítmány könyvvel mindjárt megküldetik. Irjon meg ma. A szállítmány oly szét pen van csomagolva, hogy annak tartalmánem fogja senki sem kitudni. A levelet kölvetkezőképpen kell czimezni. *Stadte Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing' For-Wayne, Ind. America.* Minden levelet frankirozni kell.

A közönség köréből.

(E rovatban díjtalanul engedünk teret közérdekű fel-szólamlásoknak, a felelőség azonban a beküldőt terhelt.)

Amerikai levél.

J. + M. + J. Fairport-Harbor, O. 1903 nov. 21.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Itt Észak-Amerika szivében arról értesülök, hogy *Máté János* a csongrádi plébániai földet haszonbérletre, azon ürügy alatt nem akarja a mostani plébános ur kezéhez a haszonbérlet bizonyos részét kifizetni, mintha én tőle a haszonbérlet előre felvettem volna. Kénytelen vagyok azért határozottan kijelenteni,

ni, hogy Máté Jánosnak az állítása, ha csakugyan él ilyen kifogással, egyszerűen nem igaz. Nekem ugyanis nem csak hogy előre nem fizette a hasznóbért, hanem mint rossz fizetőtől, legtöbbször utólag is alig birtam megkapni. A valóság pedig az, hogy a csongrádi plébániai földök hasznóbérét Máté Jánostól az 1902. évi szeptember 30-ig vettem fel, a mihez teljes jogom volt, mert a csongrádi plébániáról csak az 1902. nov. 5-én mondtam le. Az október, november és december hónapokból álló utolsó évnegyedre nekem Máté János már semmiféle hasznóbért nem fizetett, mert nem is fizethetett azon oknál fogva, hogy azt Eszes Mátyás összes lefoglalható jövedelmeimmel, a legégbekiáltóbb igazságtalanság útján lefoglalta, elvette és magának meg is tartotta a Sima Ferencnek általa különben elengedett, eredetileg 1000 forintos, de közel 2000 frtra emelt váltótartozása fejében. Ellenben az is tény, hogy Máté János namesakhogy előre ki nem fizette ezen földhasznóbérletet, hanem azon jóakaratu sziveségemet, melyel az 1895-ik évi augusztusban, a hasznóbérlet kezdetén, neki 500 frt értékben összes rakományaimat átadtam, szerződés szerint, oly feltétel mellett, hogy mikor a hasznóbér letelik, ugyanannyi értékű rakományt tartozik a birtokon visszahagyni, most mikor távozásom folytán ezen 500 frtot készpénzben kellett volna kifizetni, Máté János azt egyszerűen eltagadta; hogy nincs meg a szerződés, pedig a szerződés eredeti példánya bizonyosan a váci püspöki levéltárba le van téve s abból bárki meggyőződhet, hogy igazat mondok. Ebből tehát bárki beláthatja, hogy hamis ember jár a Máté János eszmáiban. De ha már valakit rá visz a lelkiismeret, hogy ilyen görbe utakon járjon, legalább tegye azt a maga szakállára és ne a más becsületének rovására. Kérem azért a t. Szerkesztő urat, legyen szives jelen soraimnak b lapjában helyt adni, hogy Csongrád n. é. közönsége eze ügy felől magának helyes fogalmat tudjon alkotni.

Hegyí Antal

Fairporti Harbortó rom. kath. magyar lelkész

Szerkesztői üzenet.

R. P. M. urnak helyben. Elszámolási nyilatkozat — térszűke miatt — jövő számunk hozza.

NYILTTÉR.

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget sem a szerk. sem a kiadó.)

MERCUR váltóüzlet
részvénytársaság
BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. szám
vesz és elad

vidéki takarékpénztár- és bankrészvényeket, tőzsdén nem jegyzett papirokat.

és azokra, valamint minden egyéb
értékpapír és sorsjegyre igen előnyös előleget
folyósít.

Bank- és tőzsdéügyekben szakzerű felvilágosítással
ingyen szolgál.

Bankosztály. Sorsjegyzosztály. Váltóüzlet
A m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárusítóhelye
Sorsjegyek csekély havi részletnyetésre, előnyös sors
jegytársaságok.

Sorsjegybiztosítás: legolcsóbb díjszabás kivá-
natra bérmentve.

Rövid levélcím: **MERCUR Budapest, Fürdő-
utca.**

Részvénytőke korona 1.000.000.

Fogak szájpádlás nélkül, és anélkül
hogy a gyökerek eltávolítottat-
nának, 3 koronától. — Az általam készített
és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki
azonnal megszokja, beszéd zavarokat
nem okoz és kitűnően rághat vele.
Régi fogsorok átalakíttatnak. Vidékiek 12 óra
alatt kielégíttetnek.

Grossmann S. fogtechnikai
főnök, a Párisi
fogorvosi akad. kiállításán a keresztel
díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel
8-órától, este 8-ig.

Fogorvosi intézet: **Budapest VII. Erzsébet-
kört 50. I. emelet.** (Royal szállóval szemben.)
Foghuzás érzéstelenítve. Tartós Blombák!
Szakorvosi rendelés d. e. 10-12-ig d. u. 5-7-ig.
Vasár és ünnepnapokon is
Méréselt árak, Részletfizetésre is.

610/1903. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbíróóság 1903. évi Sp. II. 299/6. számú végzése következtében dr. Moletz Lajos ügyvéd által képviselt Rácz János javára Magony Antal és Magony Vincze ellen 240 kor. s jár. erejéig 1903. évi november hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 650 kor. becsült következő ingóságok u. m.: sertések, tűzifa, szalma, egy vas fogastó, egy káposztás kád, egy konkójozó és 20 zsák csöves kukoricza nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíróóság 1903. évi V. 329/2. számú végzése folytán 240 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi október hó 12. napjától járó 5% kamatai, és pedig összesen 151 kor. 26 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedettek lakásán Tömörkényen leendő eszközésére **1903. évi Decem-
ber hó 10. napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Keit Csongrád, 1903. évi nov. hó 28.

R. Papp István
kir. bir. végrehajtó.

Akác és Gleditschia

magot vásárol és mintázott árajánlatot kér
FARAGÓ BÉLA cs. és kir. udvari szállító
Magyar Magpergető gyára
Zala-Egerszeg.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben
föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, természet nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lúgnak alkalmas fajokat ültettek, azok baven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghaladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki czímét egy levelezőlapon tudatja.

CZIM:

Ermelléki első szőlőültványtelep Nagy-
Kágya, u. p. Székelyid.

ELSŐRENDŰ
temetkezési vállalat
más vállalkozás folytán azonnal eladó.
Bővebb értesítést készséggel ad e lap
kiadóhivatala.

Egy hozzánk érkezett levél igy hangzik:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak
csász. és kir. udvari szállító Neunkirchen
Alsó-Ausztria.

Piesting.

Tisztelettel felkérem, sziveskedjék 2
csomag Wilhelm-féle antiartikus és anti-
reumatikus vértisztító teát postautánvét
mellett küldeni. Többen, kik hozzám
jönnek szólnak, hogy részükre is
gondoskodjam ily tea beszerzéséről.
Köszön tet mondok Önnek e csoda-
szerért s kívánom, hogy az Isten
fizesse meg ezt Önnek Én tudom,
hogy ez részemre a legjobb orvosság.

Ismételten köszönetet mondok e jó
orvosságért, mert tudom, e télen 3
hónapig feküdtem és az Öncso-
dhatásu teája engemet kigyógyított. Én
szeretném, ha minden beteg ember e
csodahatásu teát bevinné.

Teljes tisztelettel: Steiner Mátyás.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszer-
ész, cs. és kir. udvari szállító
Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint
a nevesebb gyógyszertárakban és
drogueriákban.

1 csomag ára 2 kor. 1 postai
küldemény (15. csomag) ára 24.
kor; bérmentve Magyarország minden
postaállomására.

**AZ „ANGOLKIRALY” 112
IV. Károly 16 Körút
KLEIN és SCHWARC**
legnagyobb férfi-, fiu- és
gyermek ruha — áruház.
Legolcsóbb és legjobb bevásárlási for-
rás. — Vidéki megrendelések gyorsan
és pontosan eszközöltetnek.
— Képes árjegyzék ingyen —

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.
FERNOLENDT
cipőfényezés fekete és sárga cipők minden bőrmínőséghez a
legjobb fényezés a világon és fényerém világos cipőkhöz, a
legszebb fényt adják és a bőrt tartossá teszik. Elviselt, töltöscipők
sárga, vagy barna bőrből a **Lyosin** (diszfényezés) által, mintha
ujakká lennének.
Alapított 1832. Gyári raktár Wien, I., Schulerstrasse 24. Kapható mindenütt.

TÜDŐBETEGEKNEK.

Az orvosi kongresszuson Leyden tanár konstatálta, hogy egyedül Németországban állandóan 1.200.000 ember tüdővész és ezek közül kb. 180.000-en lesznek áldozatai e borzasztó betegségnek. A tüdőbaj előidézői a tuber-bacillusok, a mely bacillusokat minden ember belélegzi, mert előlük elzárkózni lehetetlen. Ha most már szerencsére sokan nem lesznek tuberkulózisokká, abból az tűnik ki, hogy az emberi test azzal a tehetséggel bír, hogy a belélegzett tuberbacillust ártalmatlanná teszi. Ott a hol légszó számos finom ágacsává széjjeloszlik, a tüdőbe vezető két mirigy, az ugynevezett pajz- vagy tüdőmirigyek vannak a melyeknek rendeltetéséről a tudomány sok ideig nem volt tisztában. Most azonban Hoffmann dr. kutatásai nyomán tudjuk, hogy ezek egy egész külön folyadékot készítenek, mely a betegségi tüneteket, még mielőtt pusztító hatásukat megkezdhetik a tüdőben, megsemmisíti. A hol tehát ezek a mirigyek átöröklés vagy gyöngeség, vagy más organikus akadály folytán nem tudnak ebből az anyagból elegendőt produkálni és a hol a tüdő meghűlés, por, vagy egyéb befolyások következtében érzékeny, ott a betóduló tuber-bacillusok megmaradnak és előbb-utóbb bekövetkezik a betegség.

Itt támadt a gondolat: a pajzsmirigy erősítése által a tuberbacillus pusztításának elejét venni.

Ezt a közeli gondolatot felkarolta Hoffmann dr. és a pajzsmirigy-erősítő anyagból saját maga készített egy gyógyítószer tüdőbaj (krónikus, katarus és aszkór) ellen, melyet „Glandulén“-nek neveztek el.

A Glandulén nem mérges, nem vegyszert, hanem teljesen egészséges és állatorvosi felügyelet alatt frissen vágott juh friss pajzsmirigyéből lesz készítve, a természet maga adja a gyógyszert minden betegség ellen, csak találni kell. A pajzsmirigyek alacsony hőfoknál, légmentesen lesznek megszáritva, tablettákba préselve, minden tablettának 0.05 gr. mirigypor és 0.20 gr. tejcukor édesítésre.

Ha a Glandulént előírás szerint használjuk, javul az étvágy, jobb lesz a kedv, erő és testi súly gyarapodik, láz, éjjeli izzadás és a köhögés mulik, a köpet enged, javulás áll be.

Sok orvos és magánfél bizonyítja e tüdővész gyógyítószer nagy értékét. Glandulén már sok meglepő gyógyító eredményt mutatott, hol más szert nem használtak.

Glandulént készít dr. Hoffmann Nachf. vegyi gyára, Meerane (Szászország) és kapható a legtöbb gyógyszerárban, valamint Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12., üvegben, 100 tablettával 5 kor. 50 fill., 50 tablettával 3 korona. Kimerítő füzetkék a gyógyító módról, orvosok és gyógyult betegek értesítésével ingyen és bérmentve. Óvakodjunk az értéktelen utánzatoktól.

Sohasem kínálkozik az életben oly ritka alkalom, hogy esély 2 frt. 96 kr.-ért következő remek árnyfényteményt kaphatni 12 da ab. 2 frt 96 kr.

1. Nickel horgony-rem zsebóra pontosan járó 3 évi jótállás mellett. 1. Valódi goldin pánczellánc vagy nickel, 3 drb. valódi goldin gyűrű legujabb facon simmil briliánssal 2 drb. igen finom goldin nyakkendő, 2 drb. valódi goldin fülbevaló legujabb facon, 1 tok horgonyóra számára, 1 goldin brosch párisi system, 1 goldin, vagy nickel zsuzu a láncra. Nem tetsző tárgy készségegi kicsérletnek, vagy ára visszatérítetik, miáltal minden risico ki van zárva. Hasonló hirdetések utánzatok. Mind e 12 remek ékszer a horgony rem. órával együtt 2 frt. 96 kr. A pénz előleges kifizetés vagy utánvétellel kapható:

Kapellner & Holzer

óra és aranyáru gyári raktár nagybani elárúsítás

KRAKAÓ, Dietel-utca 63 (Austria.)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

SZŐLŐOLTVÁNYOK

melyek megeredéseért felelősség vállalatik!

Amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és borfajokból teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott, dús gyökérzetű példányok szokványminőségben mérsékelt áron, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltványtelepnel

Medgyesen (Erdély.)

Tulajdonos **GASPARI FRIGYES**

okleveles szőlész, az erdélyrészi sz.-gazdasági egyesület szőlészeti és borászati szakelőadója. Barbu A. Stirbey herczeg romániai szőlőtelepeinek igazgatója. N.-Küküllő vármegye v. szőlészeti biztosa, stb.

Lugas szőlőoltványok szintén mérsékelt áron.

Készlet egy millió.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képeskönyvek

3-5 éves gyermekek számára
10 fillértől 2 kor. 40 fillérig.

Ifjúsági iratok

6-10 éves gyermekek számára
60 fillértől 3 koronáig.

Mesekönyvek

10-15 éves gyermekek számára
1 koronától 5 koronáig.

Emlékkönyvek.

80 fillértől 6 koronáig.

Képeslevelezőlap albumok

1 koronától 6 koronáig.

Arckép albumok

2 koronától 10 koronáig.

Novellák, elbeszélések

50 fillértől 2 koronáig.

Napló jegyzetek

1 koronától 3 koronáig.

Imakönyvek

diszkötésben
2 koronától 10 koronáig

Művek

diszkötésben
bolti áron.

Szinnűvek

(fűzve)
bolti áron.

Tankönyvek

(fűzve és kötve)
bolti áron,

Üzleti könyvek

10 fillértől 8 koronáig.

Folyóiratok

bolti áron.

Notes könyvek

5 fillértől 2 koronáig.

Hírlapok

előfizetési árak szerint.

Naptárak

a hazai kiadók által kiadott
összes fajtákban.

Több

fali, előjegyzési és tárczanaptárak

Üzlet-megnyitás.

Tisztelettel hozom tudomására Csongrád és vidéke t. közönségének, miszerint helyben a főtéren

könyv- és papirkereskedést nyitottam.

Üzletemet a szolid kereskedelem elvére alapítva bocsátom t. vevőim rendelkezésére, mely nem törekszik a nagyközönségben a laikust sem kihasználni.

Tévedésből származó differenciákat mindenkor kézséggel igazítok helyre; nem tetsző árukat — tiszta állapotban — becserelek, vagy a pénzt visszaadom.

Nagybecsű látogatást kér kiváló tisztelettel

Szilber J. Antal.

Könyvkötészeti munkákat

ugym. Füzeteket, félkemény és kemény köteteket — diszes aranyozással — hivatalos könyveket, iskolai könyvek be-kötését, térképek, szemléltető képek felragasztását, gdanteri munkákat, disz-dobozokat, okmánytartó táblákat a legjutányosabb árszámítás mellett — rövid idő alatt szállítok vidékre és bérmentes küldéssel.

Dobozos levélpapírok

50 fillértől 10 koronáig.

Csokortartók

20 fillértől 50 fillérig.

Virág levelek

rózsa és borostyánlevél.

Selyempapír

minden színben virágkészítéshez.

Virágrótok

2 fillértől 8 fillérig.

Carton papírok

(minden színben)
10 fillértől 20 fillérig.

Itatós papírok

2 fillértől 20 fillérig.

Szűrő papírok

2 fillértől 6 fillérig.

Színes papírok

2 fillértől 20 fillérig.

Copir papírok

6 fillértől 10 fillérig.

Író papírok

3 iv 2 fillér, 1 iv 1 fillér, 1 iv
2 fillér, 1 iv 3 fillér áráért.

Iskolai tás kák,

hordszíjak, 40 fillértől 6 koronáig.

Körzők

s minden egyéb rajzeszközök.

Téntatartók,

disz téntatartók.

Ténták,

tuschok mindk színben.

Ragasztó mézgák

20 fillértől 1 koronáig.

Rajzfestékek

6 fillértől 20 fillérig.

Álarcok

farsangi idényre.

Üdvözlő kártyák

minden alkalomra.

Képes levelező-lapokban

mindig ujdonságok stb.

Az egész országban s különösen varró iskolákban be van vezetve.

Varrógép szétküldés

BÉCS, VI.,
Mariahilferstrasse 62.

Előnyösen ismert szétküldés tanítók hivatalnokok és egyesületek tagjainak.

Minden zörgés nélkül varr, s könnyű járateru, egyszerű szerkezetében feltűnően elegans a legutóbbi idők leg-tökéletesebb vívmánya. Ez idő szerint a legelőnyösebb családi gép lábajtásra, be-zárható fedéllel.

Elektra 5 sz. 41 frt. — 4
heti próba idő és 5 évi írás-beli jótállás biztosítottik.

Azon gépek, melyek a próba időben nem működnek kívánalom szerűen, saját költségemre visszaküldhetők s készséggel visszaveszem. Tanítóknak, hivatalnokoknak, nem különben privát személyneknek sok ezer WERTHEIM varrógépet teljes megelégedésre szállítottam, amelyek bármelyike megtekinthető.

Kérjen elismerő leveleket és arjegyzéket!

Wertheim
elektra 2.
sz. 37 frt 50

Millió hölgy használja a FEOLIN-t.

Kérdés: csak házi orvost, hogy a „Feolin” nem-e a legjobb kosmetikai szer a kőznek, hajnak és fogaknak? A legújabb tudományok és a legújabb kutatások alkotta a „Feolin” a legjobb és legbiztonságosabb és alakot nyújtó „Feolin” használata által. A „Feolin” egy 42 legnemesebb és legfinomabb növényből előállított szappan. Jól állunk tovább, hogy az arc reddi és ráncai, borotái (Mitesser) és arcpörselek (Wimmerli) stb., a „Feolin” használata által nyomtalanul eltűnnek. A „Feolin” a legjobb hajszítító — hajápoló — és hajszító szer, megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóv. A „Feolin” egyben a legtermészetesebb és legjobb fogszítító szer. Aki a „Feolin”-t állandóan szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kötelezzük magunkat a pénz azonnal visszaadására, ha a „Feolin” használata nem sikeres. Egy darab ára 1 korona, 3 darab 2.50 korona, 6 darab 4 korona, 12 darab 7 korona. Egy darab utáni porto 20 fillér. 3 darabon felüli 80 fillér. Utánvétel 60 fillérrel több. Megrendelhető FEITH M. főraktárban: Bécs, VII., Mariahilferstrasse 33.

CREME IDEAL

a legjobb kéz- és arckenőcs, kiváló finom és illatos, elmulaszt mindennemű bőrkiütést, szeplőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsíros, nappal is használható, mert nem látszik a bőrön, kitűnően tartja az arcport, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.

Gyönyörű kiállításban ára 1 korona. — Venus mosdóvíz 1 korona és hozzávaló szappan 80 fillér. — Kapható a főraktárban

VÖRÖS KERESZT
GYÓGSZERTÁR
TORONTÁLSZÉCSÁNY.
Csongrádon: WIESNER LAJOS
gyógyszerész úrnál SZT.-RÓKUS
gyógyszertár.

Megifjodás és az élet meghosszabbítása

Érhető el a híres dupla Volta-kereszt viselésével. Azoknál, akik a dupla Volta-keresztet állandóan viselik, a vér- és idegrendszer normálisan működik, az érzések megerősödnek, a mi általánosan kellemes érzést okoz, a testi és szellemi erő jobban kifejlik, úgy, hogy általában egészséges s boldog állapot és ezzel kapcsolatosan az úgy is oly rövid emberi élet meghosszabbodása érhető el. A gyöngy em-bereknek nem lehet elég gyakran ismételn, hogy a Volta-keresztet mindig viseljék, mert ez megerősíti az idegrendszert, fel-frissíti a vért és az egész világon el van immár ismerve, hogy a következő bajoknál feltűnően hatékony: **csúsz és köszvény, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria, sápadtság, asztma, görbcső, agyavivés, borbélyesség, aranyér, gyomorhaja, influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej-és fogfájás stb.**

bajoknál feltűnően hatékony: **csúsz és köszvény, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria, sápadtság, asztma, görbcső, agyavivés, borbélyesség, aranyér, gyomorhaja, influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej-és fogfájás stb.**

Nők, leányok kritikus időben mindannyiszor viseljenek Volta-keresztet, mert ez csaknem mindig enyhíti a fájdalmakat a villamos áram megóvja a káros levetkezőmentől, a melyek már annyi fiatal életnek okozták káros hatását a havi bajok kritikus idején.

Darabja csak 4 korona.

Volta-össillagok hasonló áron. Szétküldés csak a pénz előleges beküldése után vám és bérmentve.

Uj fűrészege és életvidám-ságra,
Uj önbizalomra,
Uj emlékező tehetségre,
Uj munkabírára,
Uj boldogságra
tehetnek szert a gyöngy em-berek a villamoság segítségével. A Dr. Sanden csodálatos alakú testi telepé által igen könnyű és a melletti tudományos módon jut ez az életadó elem a testbe és a betegnek alvás közben biztos gyógyulást nyújt.

A. Dr. Sanden-féle villamos öv

biztosan gyógyítja: a csúsz, a köszvényt minden tagban, idegességet, álmatlanságot és étvágytalanságot, influenzát, és morfinbetegséget, idegbetegséget, hiszterikus nyavalya törést, sápadtságot, szédülést, hátrémezbajt, görbcsőt, szívbetegséget, vértudulást az agyba, szédülést, hypochondriát, asztmát, fülzúgást, hideg kezeket és lábakat, agyavivés, borbélyességet, bűzös lélegzést, kolikát, fogfájást, női betegségeket stb. Ott a hol már minden hiábavaló volt, tessék megkísérlni a

Dr. Sanden-féle villamos övet.

Minden gyöngy férfi, asszony és gyermek viseljen Dr. Sanden-féle villamos övet! Ezer meg ezer meggyógyult bizonyítja a nagyszerű eredményt, nemcsak nálunk, de a külföldön is. Ára darabonként 10 korona.

Szétküldés csak a pénz előleges beküldése után vám-és bérmentve. Megbízásokat tessék a következő címre intézni:
Leopold Epstein
Basel (Svájcz), Falkonerstrasse 31.
Levelekre Svájcba 25 filléres, levelezőlapokra 10 filléres bélyeg jár.

Ön kétségbe esik,

mert gyermeke folyton sír. Ön már mindenféle házi szert alkalmazott. Orvosa már nem tud tanácsot adni! Ezen állapotot a pelena okozza, mert nem eléggé puha, a varrások sérítik a gyermeket. A számos gyermekorvos és szülész által ajánlott higiénikus pelena alkalmazása mellett azonban a gyermek mindenkor jól fogja magát érezni. Ezekben sem varrást sem szegélyt nincsen, megakadályozzák a gyermek sebesülését, nem kell sem mangorolni, sem felteríteni és nem drágábbak mint a többiek. Egy tucat ára 10 korona. Megrendelések a fősztüküldési kelyre intézendők:

M. FEITH, Wien, VII., Mariahilferstrasse 33.

Egy hold szőlő (1600 □-öl)

az Urbán-uton eladó. Bővebb értesítést ad e lap kiadóhivatala.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tiszteltek, pont- és rendőrszövetségeknek, valamint mindenkinél, kinek jó órára szüksége van, szives tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar. elektromos arany-plaque remontor órák „Globe” hűtő-rendszer egyedül elárulását átvettük. Ezen órák antimagnetikus precíziós szerkezettel vannak ellátva, legpontosabban vannak szabályozva s kipróbálva és minden egy óráért három évi írásbeli jótállással állunk. Az órák, melyek három évvel (Savonette) állnak, pontos és legdivatosabb kiállítású és az ujjonnan feltűnő abszolút változatlan amerikai góldin ércből készült.

azonkívül egy 14karat. aranylemezzel vannak átvonva, melyek oly eredeti hasonlatosságuk a valódi arany órákhoz, hogy az órák által sem különböztethetők meg egy 200 korona értékű valódi arany óráttól. A világ egyedüli órája, mely soha sem veszíti el a valódi arany kinezését 10.000 utánrendelést és körülbelül 3000 dicséret levelet kapunk 6 hónap leforgása alatt. Ára egy úri vagy női órának csak 16 kor. vám-és bérmentve. Minden órához egy börtök ingyen. Legdivatosabb és legelőnyösebb arany-plaque-láncok urak és hölgyek részére (nyakláncok is) a 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő óra kifogás nélkül visszavéteik, miáltal semmi kockázat. Szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

Rendelmenyek intézendők:
Uhren-Versandhaus, Chronos Basel I. (Schweiz).
Levelekre Svájcba 25 fill., levelezőlapokra 10 filléres bélyeggel együtt küldendők. — Magyar levelezés.

A haj ujránövése! Nincs többé kopaszág!

Egy említésre méltó szer, mely férfiak, nők és gyermekek egyaránt gyönyörű haját kölcsönöz. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a kopasz, varas, pörsecces fejet és sürüli, hosszúra növeszt, valamint nehézzé és solemessé teszi a haját. A korán megkezdett hajfestés nélkül visszakapja eredeti színét. A kopasz fejet a haj, valamint a szemöldök és szemöldök ujránövéséért jótékony. Amerikában „Lovaerin” név alatt egy szert találtak föl, mely tisztán növényekből lesz készíve, nem kell ennek használatát óvni, mert még a legfinomabb fejbőrnek sem ártalmas. Nincs semmi ok arra, hogy önnök vagy gyermekének ritka és csenovesz hajnövése legyen. Az egészséges hajra, mint védőre, úgy télen, mint nyáron szükség van és egészséges hajnövést nélkül az a gyermek, mint a felnőtték folyton ki vannak téve a megfázásnak. Az anya, vagy gyermek betegsége gyakran paralizálja a hajot és évek mulnak, míg a természet ezt a hiányt pótolja. De ki kétkedhetne ezen csodálatos szer tulajdonságában akkor, midőn kezeink között ezer és ezer bizonyító levél van, melyek oly egyértelmű eredményt, kiknek szavahihetőségéhez kétség nem fér.

A bécsi „Medizinisches Chirurgisches Centralblatt” orvosi csap-lap 1901. decemb. 27-én megjelent 53. száma egy feltűnést keltő cikket közöl, melyben konkrét esetekben mutatja be dr. Kulszicky ismert bécsi orvosnak a Lovacrinnal tett kísérleteit és elért fényes eredményeit. Dr. Kulszicky érdekesítő közléseiből világosan kitűnik, hogy a Lovacrin a legkiválóbb és megbízhatóbb óvszer kopaszág, hajhullás és korpa ellen. — Nincs ménteség többé a korpa, a hajhullás, a kopaszágnak, mint azt a fenti kép mutatja.

Néhány orvos véleménye:
A „Lovaerin” itt hat esetben seborrhoe (kopaképződés) effluvia (hajkihullásnál) kitűnő szolgálatot tett s mindig azon lesznek, hogy alkalmas eseteknél megint alkalmaztam. Mindenesetre kérek nekem még három üveg Lovacrin-t küldeni. Dr. Ladislaw Horvath, orvos, Lemberg. — Az ön által beküldött „Lovaerin”-nal négy esetben elért a kopaszágnál, illetőleg beteges hajkihullásnál igen kedvező eredményt értem el és szivesen gyakorlatilag mindig ajánlani fogom. Dr. Keres József, orvos, Budapest. — Főhívásuk folytán a Lovacrin-t többször alkalmaztam és igazán boldogan elismerem, hogy az óvszer kopaképződésnél és hasonló állapotoknál igen jó szolgálatot tesz, minnek folytán azt tovább ajánlani fogom. Dr. Garner Lajos, orvos, Lébény. — A Lovacrin-nal mostanáig igen meg vagyok elégedve. Előző eset, hogy egy hajnövesztő szerhez bizalmam van. Magamnak az autinorrhoea hatást észleltem és előbb kopasz helyeken kis hajke-ujránövését találtam. Hazámban ajánlani fogom. Dr. Kasimir Steiner, orvos, Lemberg. — Ha az eredmény nem változik, a Lovacrin-nal nagyon meg vagyok elégedve. A fejbőrt enyhén és erőteljesen tisztítja s a mellett a hajnak szaporodása fölismerhető. Az első hónap magamon tapasztaltam és nagyon örültem a tisztaság eredménynek. Dr. Ernst Ferencz, orvos, Tamási. — Az ön kívánásának értelmét eleget teszek és bizonyítom, hogy a Lovacrin nagyon sok esetben (kopaképződés) eseteknél kitűnő szolgálatot tett, növekedés kezdő hajkihullásnál. Dr. Korn Gyula, orvos, Kolozsvár. — Mivel a Lovacrin arra szolgál, hogy idősebb személyeknél a kopaképződést, hajkihullást és kopaszágot akadályozza meg, minden arányban tudnivaló, hogy létezik egy kozmetikum, mely a kis beavatkozások remek haját eredményez.
Egy nagy üveg Lovacrin ára, több hátra elegendő, 5 korona, 3 üveg 12 korona, 6 üveg 20 korona. Szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett az európai taktár által:

M. Feith, Wien, VII., Mariahilferstrasse 33